

Zaaknummer: 2021-0131418, datum 28 september 2021

Nadere uitleg van het "waarom" van de vormvrije MER-beoordeling, het "wie" en het "dictum" van het daarbij behorende besluit van het bevoegde bestuursorgaan.

Waarom:

Het Besluit m.e.r. (Besluit milieueffectrapportage) is een algemene maatregel van bestuur, die zijn basis vindt in artikel 7.2 Wet milieubeheer (Wm).

Dit Besluit m.e.r. geeft regels om te kunnen beoordelen of bij de voorbereiding van een plan of een besluit een m.e.r.-(beoordelings-)procedure moet worden doorlopen. Dit ziet op allerlei activiteiten, die door ingrijpen in de ruimtelijke omgeving meer of mindere zware, al dan niet onomkeerbare, gevolgen/effekten kan hebben op het milieu. Dit ingrijpen dient vooraf **beoordeeld** te worden.

Bij mogelijke zware milieueffekten dient de MER-commissie om een advies te worden gevraagd. Deze zware procedure is niet voor alle activiteiten nodig. Dit zou onwerkbaar worden.

Vandaar, dat het Besluit m.e.r. een tweetal lijsten, genaamd Onderdeel C en Onderdeel D, hanteert op basis waarvan beoordeeld kan worden welke procedure gevolgd moet worden.

Onderdeel C, bevat activiteiten, plannen en besluiten waarvoor het doorlopen van een m.e.r. verplicht is.

Onderdeel D, bevat activiteiten, plannen en besluiten waarvoor het maken van een m.e.r.-beoordeling verplicht is.

Het bouwen van woningen/woonwijken valt onder Onderdeel D onder categorie D11.2 "De aanleg, wijziging of uitbreiding van **een stedelijk ontwikkelingsproject** met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen."

Het bevoegd gezag dient te beoordelen of hierbij drempelwaarden worden overschreden. (Bij deze beoordeling dient het bevoegd gezag de relevante criteria uit Bijlage III bij de mer-richtlijn te gebruiken) Zo ja, dan dient alsnog het project/het plan voor advies te worden aangemeld bij de MER-commissie.

De **drempelwaarden** bedragen:

1. een oppervlakte van 100 hectare of meer,
2. een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat, of
3. een bedrijfsploeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

Derhalve: er is een wettelijke plicht op basis van artikel 7.2, lid 1 sub b; artikel 7.2, lid 4 juncto artikel 7.17 lid 1 en lid 2 Wet milieubeheer juncto Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten, Bijlage III In artikel 4, lid 3, bedoelde selectiecriteria

op basis waarvan **het bevoegd gezag moet beoordelen** of, in dit geval, het bestemmingsplan Beneluxlaan 5 (althans de woningbouwactiviteiten die dit omvat) voormelde drempelwaarden overschrijden of, als zij die drempelwaarden niet overschrijden, overwegende de criteria van Bijlage III van de Richtlijn 2011/92/EU mogelijk toch dermate ingrijpend kunnen zijn voor het milieu, dat toch een rapport bij de MER-commissie moet worden gevraagd door middel van een zogenaamde aanmeldnotitie.

Wie:

In voormelde wetsartikelen wordt gesproken over "het bevoegde gezag".

Wie is het bevoegde gezag? Op basis van artikel 7.1 lid 4 Wet milieubeheer is het bevoegde gezag: het bestuursorgaan dat bevoegd is tot het **voorbereiden** dan wel **vaststellen** van een plan of een besluit.

Gelet op het feit, dat het college het traject van het bestemmingsplan voorbereidt tot en met het raadsvoorstel. En gelet op het feit, dat bij de voorbereiding van het plan/project moet worden beoordeeld of en welke milieueffecten er zijn, is het **college** het bevoegde orgaan. (Vervolgens werd dit besluit normaliter bij de vaststelling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad bekrachtigd).

Dit is algemeen aanvaard in de jurisprudentie van de Afd. Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Redelijk recent heeft echter de Voorzieningenrechter van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State bij uitspraak: AbRS 10 juni 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1195), een ander standpunt ingenomen. Namelijk, dat dat enkel de gemeenteraad bevoegd is om een m.e.r.-beoordelingsbesluit te nemen en dat dit besluit dus niet kan worden genomen door het college van burgemeester en wethouders.

Dit heeft geleid tot veel ophef onder de rechtsgeleerden. Enerzijds omdat deze Voorzieningenrechter breekt met een gangbare lijn in de jurisprudentie van de Afdeling en anderzijds omdat dit niet overeenkomt met de regeling zoals opgenomen is in de Wet milieubeheer (o.a. artikel 7.1 lid 4). De rechtsgeleerden stellen dat er sprake is van een omissie in de uitspraak van de Voorzieningenrechter.

Om te voorkomen, dat gemeente Zwijndrecht bij de vaststelling van de milieueffecten van het bestemmingsplan Beneluxlaan 5 gemengd wordt tussen mogelijk wisselende uitspraken van de Bestuursrechter, en mogelijk straks wordt geconfronteerd met vormfouten, wordt voorgesteld om de beoordeling van de milieueffecten **door zowel het college (bij de voorbereiding van het raadsvoorstel) als de gemeenteraad (bij de vaststelling van het bestemmingsplan) te laten plaatsvinden.**

Dictum:

Zoals uit het vorenstaande blijkt moet het bevoegd gezag beoordelen (=besluiten) of een plan/project al dan niet boven genoemde drempelwaarden komt van Onder D van het Besluit m.e.r., alsmede of een plan/project, wanneer zij blijft beneden die drempelwaarden, aan de hand van de criteria van Bijlage III van de Richtlijn 2011/92/EU, mogelijk toch dermate ingrijpend kan zijn voor het milieu, dat toch een rapport bij de MER-commissie moet worden gevraagd door middel van een zogenaamde aanmeldnotitie.

Kortom er moet een beoordeling komen aan de hand van toetsing aan drempelwaarden en een beoordeling komen, wanneer beneden de drempelwaarden wordt gebleven, aan de hand van door de wetgever omschreven criteria.

Deze beoordeling is vormvrij en heet daarom vormvrije MER-beoordeling.

Deze beoordeling moet leiden tot een besluit.

Derhalve: **instemmen met de uitkomsten van de vormvrije MER-beoordeling.**

(Een "voor kennisgeving aannemen" voldoet niet).

N.B.:

Zowel bij voorliggende vormvrije MER-beoordeling van het bestemmingsplan "1^e herziening Walburg, locatie Beneluxlaan 5", alsmede in de daarbij behorende Toelichting heeft de beoordeling conform zowel genoemde drempelwaarden als de criteria ingevolge Bijlage III van de Richtlijn 2011/92/EU plaatsgevonden.

Waarbij de conclusie is:

De functiewijziging die middels dit bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt, leidt **niet** tot significante milieueffecten. **Nadere analyse in een MER/mer-beoordeling is niet noodzakelijk.**

Met andere woorden: er hoeft geen aanmeldnotitie gemaakt te worden ten behoeve van de MER-commissie waarbij een advies voor het plan gevraagd wordt.

Is dit nieuw voor Zwijndrecht:

Nee, vanaf 7 juli 2017 is de vormvrije MER-beoordeling verplicht en heeft ook reeds eerder plaatsgevonden bij bestemmingsplanprocedures.

Bijvoorbeeld bij het bestemmingsplan 2^e herziening bestemmingsplan Maasboulevard, locatie Euryza dd. 21 juni 2018; ontwerp bestemmingsplan "1^e herziening bestemmingsplan Walburg, locatie Beneluxlaan 5" dd. 6 juli 2021.

Opgesteld, 8 juli 2021.

Rien Huijgens,
Planjurist RO Zwijndrecht.